

Elfizetési árak:

Egész évre 18.— 20.
Félévre 9.—
Negyedévre 2.50.
Egy hétre 1.—
Egyes száma 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házal szomszág.

Hirdetések:

Egy hasábas postai
soronként 6 krajfival
számítanak.

Sajtószabadság.

Debrecen, márczius 1.

(—s) Még alig hangzottak el az ellenzéki vészkiáltások, melyek a szabolcsi zavargások miatt ezer mulasztással és tehetetlenséggel vádolták a kormányt, még alig hangzott el a vád, melyet az ellenzék kapott fel leginkább, hogy a kormány Várkonyi lapjának korlátlanul engedte megmételyezni az Alföldet — máris újabb vészszóparipára kapott fel az ellenzék — s hogy megakadályozza azt a mit ő is nagy hangon követelt, a szocialista izgatások szanalását, — védi a sajtószabadságot, melyet nem támad senki sem.

A sajtószabadság védelme mindenesetre nagyon háládatos szerep, — a sajtószabadság szent és sérthetetlen, az egyik legszebb vívmánya a szabadságharczoknak — s a ki annak védőjéül csap fel az mindig népszerű — azért szereti a mi ellenzékünk is minduntalan kikiáltani róla, hogy veszélyben van s harcra kelni érdekében a kormányval habár az csak olyan hive és őre a sajtószabadságnak, mint az ellenzéki bajnokok.

Az igazságügyi budget megkezdése szolgáltatotta a legujabb alkalmat az ellenzéknek e háládatos harcra, miután tudvalévó-

leg az igazságügyi miniszter ur a veszedelmes szocialista sajtó megrendszabályozására rendeletet bocsátott ki, mely, mint a miniszter fényes replikájában kifejtette — tökéletesen megfelel az 1848-iki sajtótörvény rendelkezéseinek, melyeket jóformán az utolsó betűig követ.

Mindössze a királyi ügyészségek gyorsabb intézkedése az egész, a mire ugyancsak szüksége van a szocialista izgatásokkal szemben.

A sajtószabadság védpajzsa alatt néha olyan irányok ütnek fel fejüket, a melyeknek eltűrését már a sajtószabadság sem parancsolhatja.

A mint a legszabadabb alkotmány, a legnagyobb szabadság sem tűr meg bűnököt és törvényekkel védekezik ellenök, ugy a sajtószabadság sem tűri a sajtó bűneit, a mit leginkább bizonyít a legszabadalvűbb 1848-iki sajtótörvény, melynek rendelkezései pontról-pontra egyezők a vitás rendelettel s a mely módot nyújt különleges intézkedések nélkül is a törvény alapján védekezni előlegesen is a sajtó veszedelmes tulkapásai ellen.

Ha ezt nem biztosítaná maga a sajtószabadság — azaz a törvény, a mely azt megteremté, ugy

már nem lenne sajtószabadság, de sajtó-anarkia.

És nem jutott eddig eszébe senkinek, hogy a 48-iki sajtótörvényt reakzionáriusnak tartsa, de a mostani ellenzék még erre is rávetemedik kínos tehetetlenségében.

Igazán nevetni lehetne rajta, ha nem volna olyan boszantó és szomorú látni, hogy csupa ellenzékieskedésből hamis jelszavakkal megakarják téveszteni a közvéleményt, gátat akarnak vetni a kormány komoly becsületes munkája elé, melylyel a veszedelmes agrárszocialista mozgalmat s különösen az izgatásokat minden rendelkezésre álló eszközökkel orvosolni akarja.

Nemcsak a parlamentben látjuk ezt, de az ellenzéki sajtóban is s nemcsak a sajtószabadság felett sirják krokodil könnyeiket, de keseregnek, mihelyt a budapesti rendőrség erőyesebben mer Várkonyival és a többi notorius izgatóval foglalkozni.

Ez nem csak lelkiismeretlenség ma napság — de egyszersmind nélkülöz minden komolyságot és meglehetősen izléstelen valami.

A sajtószabadság veszedelméről pedig, mely nincs, nulla questia fiat.

Erdély Sándor fényes szónoki talentumával, nagy jogi tudásával

TÁRCZA.

Kártyán nyert örökség.

— Irta: Karem. —

(Folytatás.)

Hát ha ő meghalna, az ő feleségére mi várna más? Nyomorognának: a felesége, a gyermekei...

Irtózáttal fordul el az ablaktól; — mintha avval a gondolatainak is hátat tudna fordítani.

Az asztalon égő gyertya világának most már nemcsak a szoba sötétjével, hanem a kívülről behatoló derengéssel is meg kellett küzdeni és egyre sápadtabb lett, egyre jobban gyengült a fénye. Figedi elmerülve bámult bele a lángjába, mely nem olybá tünt föl előtte, mintha kanóczát zöldes páraburok fogná körül.

Kocsizörgés riasztotta fel álmódosából s a lépeső alján megállapodó fogat juttatta eszébe, hogy itt az indulás ideje. Eloltotta a gyertyát és átment a nappaliba, hol neje már a reggeli körül szorgoskodott. Csakhogy ő neki nem volt kedve reggelizni és csupán egy pohárka cognacot hajtott fel indulás előtt.

— Nem esőkolod meg előbb a gyermekeket? kérde Figediné mikor férje már kifelé indult.

— Tán jobb lesz, ha nem költöm fel őket.

— Oh, nem ébrednek fel azok olyan hamar: sietett Jolán mondani, és előre ment, hogy férjének a gyermekszoba ajtaját kinyissa.

A kisebbik, a kis Jolán, a bölcseben aludt és mosolygott álmában, mikor apja megcsókolta. A kis Gabi, ki már két éves lerugta mugáról a takarót és merészen szétvetett lábakkal, kinyújtott kezecskéjében egy háromlábú falovat szoritva, aludt s e mesébe való kis szörnyeteggel hatalmasan odacsapott az apja vállára, mikor az ráhajlott, hogy megcsókolja. Az orrát is fintorgatta egy kicsit, mikor apjának a bajusza megcsiklandozta, hanem azért csak aludt zavartalanul tovább.

Egészen fölvidulva hagyta el Figedi a gyermekszobát. Kedélye, melyet a nyomornak sejtelve, fenyegető árnyéka egészen levert, visszanyerte szokott ruganyosságát, lelke a szokott nyugalmit és tetterőt. Mégis csak jó volt, hogy a gyermekektől is elbueszott.

Mikor déltáján a fővárosba érve megebédelt, első dolga volt, hogy a Tésy Adorján lakását megtudakolja, egyenesen oda indult.

A kapus avval a kellemetlen fölvilágosítással lepte meg, hogy Fésy több, mint egy héttel azelőtt elutazott.

— Nem tudná megmondani, hová utazott és hogy mikor jön haza?

— A Janesi talán meg tudja mondani; szólt, hüvelyk ujjával hátradőlve az udvar felé, és egyben el is kiáltotta magát hangosan; Janesi, hé Janesi!

A Janesinak czimezett nyalka legény ott hancuzozott valami eselédfélével az udvaron és nem nagyon iparkodott a hívásra megjelenni.

— János, nem hallja? János! kiáltott újból a kapus, mire János ur mégis kegyeskedett ennyit szólni: No, mi a baj?

— A nagyságos ur akar beszélni magával; adta meg a kívánt fölvilágosítást az érdemes cerberus kissé türelmetlenül, mert a regénytárczát épen a legérdekesebb fordulathoz hagyta félbe — mire aztán János ur is megindult a kapu bejárója felé.

— Ványosdról jövök és gazdájával ohajtanék beszélni; hol találkozhatnék vele?

— Nincs idehaza a nagyságos ur; külföldre utazott.

— Ezt már hallottam. De hová utazott, azt mondja meg.

— Megmondani csak így szóval nem tudom, hanem odafenn megvan a ezime a melyiken a leveleit küldöm utána.

Kis vártatva kezében volt Figedinek a keresett ezim: Monte-Carlo, Hotel Oriental II. 10.

s az ő ismert nyílt, férfiasságával olyan meggyőzően bizonyította ezt be, hogy nemcsak meggyőzhette a kételkedőket, de beszéde egy örökbecsű kommentár lesz az 1848. évi XVIII. t-cz. pozitív intézkedéseire és az egész sajtószabadság jogintézményéhez.

Es a kormány odavetheti az ellenzéknek azt a szép mondást, melyet az ősz Kozma Sándor mondott egy sajtóperben a vádlott ügyvédjének: — „ön itt csak a vádlottat védi, de én a sajtószabadságot!”

Őnök csak párttaktikáznak, de mi mindig megvédjük a sajtószabadságot.

— **A belügyminiszter a királynál.** Perczel Dezső belügyminisztert tegnap délután 2 órákor kihallgatáson fogadta a király. Parlamenti körökben elterjedt hírek szerint a belügyminiszter a királynak a szocialisztikus mozgalomról, más hírek szerint azonban a Szalavetzky ügyről referált.

— **Közös miniszterek Budapesten.** Goluchovszki gróf külügyminiszter tegnap d. u. hosszabb látogatást tett Bánffy báró miniszterelnöknel. Goluchovszki gróf ma délelőtt utazott el a magyar fővárosból. Kállay Béni közös pénzügyminiszter már tegnap este elhagyta a fővárost.

— **A katolikus autonómia.** A katolikus autonómia tervezetének előkészítésére kiküldött 27-es bizottság kilenczcs albizottsága tegnap délelőtt tanácskozást tartott a főrendiház földszinti bizottsági termében. A tanácskozás, melyen Szapáry Gyula gróf elnökölt, két órán keresztül tartott és arról szólt, hogy a közoktatásügyi miniszterium középiskolai előadója megadta a bizottságnak a kért felvilágosításokat, melyeket az köszönettel vett tudomásul. A legközelebbi ülés csütörtökön d. e. 10 órákor lesz.

Fogadójába visszatérve, legelőbb is a feleségének irt, azután számláját kifizetve, a pályaudvarba hajtatott.

Epen jókor érkezett meg, hogy a Bécs fele induló gyorsvonatra futtában felkapaszkodhassék.

Figedi nem szállott az Orientalba és nem is kereste föl Tésyt azonnal.

Pihenésre volt szüksége a hosszú, fárasztó utazás után és mikor pár órai alvás után fölbredt, még egyszer meghányta vetette magában, mi a tennivalója.

Csudálatos: most, hogy közvetlenül a ezél előtt állott, nyugtalanság fogta el és kételkedni kezdett vállalkozása sikerében.

Ismerete Tésyt — iskolatársak is voltak valamikor — de nem ismerte annyira, hogy minden tartózkodás nélkül, nyíltan beszélhessen vele.

Annyit tudott felőle, hogy anyjával csak olyankor érintkezett, mikor ez saját birtokán időzött és hogy Gáspár Tamástól teljesen távol tartotta magát; — tehát büszke, önérzetes ember, aki valószínűleg el se fogadná azt az örökséget, melyhez csak anyjának szegye nyitott neki utat. De könnyelmű pazarló hírében áll, a ki szereti a kártyát, a lovakat; ki tudja, nem felejteti-e el könnyelműsége véle a büszkeséget?

Szórakozottan és gondolatokba mélyedve járt-kelt a körülötte hullámzó so-

Országgyűlés.

Budapest, február 28.

Egy-két interpelláció bejelentése után Mócsy beszélt, majd Széchenyi Ferenc, ki ugyan szüzsónok, de csak honatyának fiatal. Öreg ur, a ki mögött már érdemes mult áll: a Házba a zombori törvényszék elnöki székéből jött. Komoly, szorosán szakszerű beszédet tartott, a melyben sok tudás és sok tapasztalat eredményei jelentkeztek. Lelkes hangon szólt a bírói hivatás nemességéről és melegen vette védelmébe a kuriát Olay Lajos vádjai ellen.

Olay Lajos személyes kérdésben tiltakozott az ellen, mintha ő a kuriát bántani akarta volna; a mire Széchenyi a naplóval bizonyította rá, hogy — megcselekedte, ha nem akarta is.

Ezután Győry Elek következett. Elismert dolog, hogy neki van az egész szélsőbalon a legjobb hangja. Ha akarja dörög, ha akarja cseng-bong. Igénybe vette ennek a szép hangnak minden kvalitását; a mely esengett, mikor a jogrend nagy ideáiról szólt, bongott, mikor a rendeletek veszedelmét festette és dörgött, mikor „mindezeknél fogva” azt követelte a kormánytól, hogy mondjon le. A sajtószabadságról szólva a honfiaggadalom annyira vitte, hogy még — adomázott is.

Szünet következett, most, a mely után Emmer Kornél állott szólásra, Nagy csendben és általános érdeklődéssel hallgatták minden oldalon. Kijelentette, hogy pénzügyileg kritika nélkül elfogadja a költségvetést, csupán jogi megjegyzései megtételére szorítkozik. Szólva a szocializmusról, egy pár finom, de éles vágást intézett a néppárt felé a mikor konstálta, hogy a szószék hatalma meggyöngült: elannyira meggyöngült, hogy immár egy olyan képtelen tendenciájú mozgalommal szemben is, a milyen az alföldi földosztó forrongás, tehetetlennek bizonyul. Vajjon mi ennek az oka?

A néppárt kelletlenül feszengett; Emmer Kornél pedig áttért a sajtórendeletekre.

Elismeri, hogy e rendeletek a negyvennyolczas törvények világos rendelkezésin alapulnak, tehát törvényesek, — de őt ezek a rendeletek arra a meggyőző-

désre bírják, hogy a negyvennyolczadiki sajtótörvény a mai viszonyoknak többé meg nem felel. Ez indítja őt egy határozati javaslat benyújtására, a mely — a sajtó munkásainak meghallgatása és közremunkálkodásával — egészen új sajtótörvény megalkotását kívánja.

A szélsőbal szenvedélyesen tiltakozott; de helyeslések is hangzottak. Ezzel megszakították az igazságügyi budget tárgyalását és áttértek az interpellációkra.

Kezdette őket Kossuth Ferenc, a ki kijelentette, hogy rövid lesz, mert az ő argumentumait már elmondotta. — Győry Elek. Neki csak az interpelláció — vége maradt, egy kevéske szónoklattal. De hogy bebizonyítsa, hogy a jó politikus a kevésből is tud — hosszut csinálni, egy jó negyedórát mégis csak „elindokolt” Kossuth Ferenc, a mig beterjesztette interpellációját a kormányhoz a közszabadságok „megtámadása” miatt.

Utána Pichler Győző interpellált az államrendőrség tisztikarának reputációja tárgyában. Azon panaszkodott a közönség képviselője, hogy a rendőrség — szegényli magát, mert egy főbb tisztviselője ellen egész csomó feljelentést adtak be és ő mégis hivatalában marad.

— Vigyázz, mert lefotografálnak! inti az elvtársát Meszlényi Lajos.

— Adonisznak? kérdi valaki tovább. Pichler Győző interpellációjával végződött az ülés.

Jókai és Petrovszelló.

Nemzet mai tárczájában Jókai arról is rendkívül érdekes cikket hoz, Petrovszelló bánáti szerb község ezer koronát tüzött ki az akadémiában egy vegyes nyelvtan megírására a népiskolák számára.

Ez a tény, írja Jókai, mindenkit lelkesíthet, de őt elbűsítja.

Tehát én, évtizedeken át a törvényhozás tagja, segíték hozni törvényeket elemi iskolákról, magyar nyelv kötelező oktatásáról, és nem eszembe, se nekem, se másnak, hogy e törvények foganatosítására a legelső eszköz az volna, hogy szolgáltatassunk azoknak a népiskoláknak olcsó nyelvtanokat.

Evtizedeken át szidnak, piszkolnak bennünket az ellerséges chauvinisták, hogy mi erőszakosan terjesztjük a nemze-

kaság közt és ügyet se vetett az elébe taruló ragyogó, szingazdag képre.

Két uri ember jött vele szemben. Magas, barna, athleta természetű az egyik; a másik nőiesen gyöngéd és csaknem egy fejjel kisebb, mint amaz.

A kisebbik vizsga, kutató szemekkel nézett szét a tömegben, mintha keresne valakit, mig a másik egykedvű, nyugodt tekintettel szemlélte a szembejövőket.

Mikor szeme a Figedi arcán akadt meg, pillanatra megállott és elgondolkozva nézett utána, amikor amaz elhaladt előtte.

Egyszerre megfordult és utána sietett, mig társa kissé kelletlenül, lassu léptekkel követte.

Figedi összereszt, mikor valaki hátulról vállára tette kezét és megszólította: Hát te hol jársz itt, ebben az idegen országban?

Mikor megfordult, Tesy Adorján előkelő, szép alakja állott előtte és akkor ért oda egy másik fiatal ember is, kit Tesy, Elepy Gyulának mutatott be. — Vagy talán már engemet sem ismersz? — tette mosolyogva utána.

— Hogyne! Hisz tulajdonképen épen te hoztad jöttem.

— Hozzám-e? Akkor a lakásomra kell jönnöd, mert vendégeimet nem fogdom a sétatéren. Velünk tartasz? kérdé Elepyhez fordulva. De ez már jóformán azt se hallotta, mit beszél.

Egy katonás tartású öreges ur karján tüzes szemű, gyönyörű barna nő haladt arra és Elepy csak annyit sugott barátjának: a bojárné, — hogy aztán, társainak kezével intve, az érdekes pár nyomaiba eredjen.

Tesy mosolyogva nézett utána. Majd Figedi karjába öltötte kezét: Hát gyereünk akkor mi ketten.

Pillanatig úgy rémlett Figedinek, hogy neki nem szabad engedni a Tesy meghívását, mikor ők mint ellenfelek állanak most egymással szemben. De a másik nem sok időt hagyott neki a megfontolásra és megállapodás nélkül vitte magával.

Mikor a fogadó lépcsőházába értek, Figedi mégis megállhatott egy pillanatra.

— Még nem is mondtam neked, hogy én tulajdonképen üzleti dologban jöttem hozzad.

Tesy csudálkozva nézett rá.

— Üzleti dologban? En hozzám? Hát egyébiránt azt is ráérünk odafenu megbeszélni.

A széles, impozáns lépcsőkön felhaladva, pazarul berendezett salonba nyitottak be, melynek ablakai gyönyörű kertre nyíltak.

— Halljuk hát azt az üzletet; hogy azon essünk át legelőbb. Szólt Tesy vendégét leültetve.

— Örökrészedet akarom meg venni

tiségek k
még csak
nyelvtan
megtanul
Hát
gondoltak
A tu
A h

létrehozás
démia
már a m
kar szar
olesőbb
törvényh
egyes
adók (kü
szok segé
Ezt
segvetése
nyozni sz
S ez
ezzel para
Ann

gek közö
értésről,
néha szö
gatásunk
táról; de
egymást
Hát képz
tisztviselő

Tu
volna töle
tiségek
és törvény
székeket.
danák rá,
tudomány
vát, szerb
tehetségü
az általán
tudós tan
hanem ny
nak, akik
En

kivánságg
kérnék, h
és törvény
mán és ol
gáló nyelv
legalább, a
ismerkedn
a tisztvisel
merkedni),
odáig eljut

tőled, mely
read marad
Tesy
— Az
— Cs
fogadom.
— Eh
szemmi örök
— Va
az ember e
— Há
játsszámra!
— Az
mit tegyek
— Eg
Bolond
beszéltek. M
— N
forint.

— Az
nyit hagyh
kona vagy.
— Roi
tant fel in
Elfelejtett
vagy; — t
mintegy kér
— Az
Figedi.
Szinte
egészene.
— Han
ad meg, ho

tiségek között a magyarosítást, holott mi még csak arra sem gondoltunk, hogy egy nyelvtant adjunk a kezükbe, a miből azok megtanulhassák az állam nyelvét.

Hát a köznevelődési egyleteink nem gondoltak erre?

A tudományos akadémia feladata-e ez?

A horvát-magyar nyelvtan és szótár létrehozása már eddig is a magyar akadémia művelete volt de ezek a könyvek már a magasabb iskolák, a hivatalnoki kar számára valók; az elemi iskolák olasz nyelvű tantervét a kormány, és a törvényhozásnak kell gondoskodni, akár egyenes megrendelés útján, akár a kiadók (különösen vidéki helybeli nyomdászok segítségével).

Ezt én a kultuszminiszterium költségvetése tárgyalása alkalmával indítványozni szándékoztam a főrendiházban.

S ezzel kapcsolatban egy másik, ezzel parallel indítványomat is előre jelzem.

Annyi szöveget beszélünk nemzetiségek közötti testvérségről, egymást megértésről, közös hazaszeretetről, beszélünk (néha szépet, néha nem szépet) közigazgatásunk állapotáról, annak hiányos voltáról; de egy dolog nem jut eszünkbe: az egymást megértésnek a legelső ábécéje. Hát képzelhető jó közigazgatás ott, ahol a tisztviselő a népek a nyelvét nem érti?!

Tudom, hogy vakmerő kívánság volna tőlem azt követelni, hogy a nemzetiségek nyelvének eltanulására a kormány és törvényhozás állítson fel rendes tanterveket. A választ is tudom: azt mondanák rá, hiszen ott vannak a budapesti tudomány-egyetemen a szláv, román, horvát, szerb nyelvészet és irodalom kitűnő tehetséges tanárai, de ez nem elintézés az általam felvetett indítványok. Azok a tudós tanárok nem nyelvet tanítanak, hanem nyelvészetet és irodalmat, — azoknak, akik már nem bírják a nyelvet.

Én tehát, hogy valami extravagáns kívánsággal ne lépjek föl, csak annyit kérek, hogy szerkesztessen a kormány és törvényhozás a tót, szerb, ruthén, román és olasz nyelvek elsajátítására szolgáló nyelvtanokat és szótárakat, hogy legalább, aki maga jószántából meg akar ismerkedni ezekkel a nyelvekkel (pedig a tisztviselőnek csak meg kell vele ismerkedni), hát magán szorgalma mellett odáig eljuthasson, a honnan a gyakorlat,

a grammatica viva tovább elvezeti. Nem fog az a magyar hazafiságnak megártani, hisz az erdélyi urak legtöbbje beszél oláhul, azért mégis elől ragyognak a hazafiság dolgában. Ellenben egy határozott lépés lenne a nemzetiségek közti egyetértés megszilárdítására. En most vénségemre kezdek el tótul és románul tanulni: pedig szolgabíró sem akarok már lenni Turócban, Krassóban.

Hát még az olasz nyelv elsajátítása! Az már világnyelv odakinn: de idebenn nemzetiségi idiom. Egy magyar államférfiútól azt hallottam; „mikor Fiumébe küldünk hivatalnokot, nem azt kérdezzük, hogy milyen nagy a qualificatiója a maga szakmájában, hanem, hogy tud-e olaszul?”

És én az idén sorba jártam a budapesti könyvtár boltokat, még az antiquariásokat is, és sehol sem tudtam kapni egy magyar-olasz nyelvtant vagy szótárt, amiről azt állítják, hogy létezik, megjelent; de senki sem tudja megmondani, hol. Világítson előttünk a derék Petrovossello példája!!

A lefényképezett szociálisták.

A rendőrség a múlt napokban megidézte Mezőfi Vilmos fővárosi újságíró és erőszakkal lefotografálta. Mezőfi szociálistikus érzelmei, ösmeretek, szerkesztője is a „Népolvasótár” című és a munkás érdekeket védő heti lapnak, amely inkriminálva még sohasem volt.

A Budapesti Újságírók Egyesülete magáévá tette Mezőfi Vilmosnak, a kit mindenféle tisztességes újságírónak ösmernek, — ügyét, a melyben ma délután Mikszáth Kálmán egyesületi elnök, elnöklété mellett rendkívüli ülést tartott.

Mezőfit részletesen kihallgatták az egész szocializmusáról, mely valóban nem tulságosan veszélyes aztán felszólították, adja elő a lefotografálás egész történetét. Mezőfi elmondta, hogy mint tisztességes ember hivatkozott állására, büntetlen előéletére stb. és tiltakozott e nem éppen hízegő lefotografálás ellen, de hiába engednie kellett az erőszaknak.

Mikszáth elnök kérdé: — Volt önnek már valaha baja rendőrséggel, törvényszékkal?

Mezőfi: Soha még kihágásért sem voltam büntetve.

Singer Zsigmond dr. választmányi tag: — Milyen lapban írt?

Mezőfi: Tíz éve rendes munkatárs vagyok a fővárosi lapoknak. Így Magyar Hírlapnak, Pesti Hírlapnak, Pesti Napló-nak stb.

Vészi József vál. tag:

— Mit akart a rendőrség az ön erőszakos lefényképezésével elérni.

Mezőfi: Azt, hogy a vidéki hatóságok üldözzenek és így annak a lapnak részéről, melynek munkatása ne utazhassak szerkesztőségi ügyekben a vidékre és ekként kényeremet veszítsem el.

Mezőfi kihallgatása után nagy vita indult meg, a melynek folyamán az egész választmány ismételtén felháborodásának adott kifejezést a rendőrség eljárása felett. Végül a választmány egyhangulag a következő határozatot hozta:

A választmány a rendőrség eljárása felett mély felháborodásának adván kifejezést ehatározta, hogy a budapesti főügyésznél büntetőfőjelentést tesz mert a rendőrség eljárásában hivatalos hatalommal való visszaélést lát.

A feljelentés testületileg adatik át a főügyésznek és a választmány felhívja az egyesület tagjait, hogy a feljelentés átnyújtásánál minél nagyobb számban vegyenek részt.

Egyben felterjesztést intéz az igazságügyminiszterhez, a melyben, a törvénytelen eljárás hivatalból való megtorlását fogja kérelmezni.

SZINHÁZ.

* A debreczeni színház s az operai előadások. A belügyminiszter — mint azt már több ízben jeleztük — az operai előadások fejlesztése céljából a múlt évben harmincezer forintot vett fel a költségvetésébe ezen összeget több vidéki színház között óhajtotta felosztatni segélygyanánt. Azon színházak közé, melyekben az operai előadásokat fejleszteni óhajtják s a mely 3000 forint segélyben részesülne tartozik a debreczeni színház is. A belügyminiszter régebben a főispáni hivatal útján értesítette Komjáthy János színházgáztót, hogy a debreczeni színház is egyike azoknak, melyek segélyben részesülnek s egyidejűleg feltételeit is elküldte a miniszter az igazgatónak. A feltételek főbb pontjai azt kívánják az igazgatótól, hogy harmincz tagu zenekarszervezen, az operai darabok jogdíjait egyszer és mindenkorra szerezzze meg s végül, hogy a zenekarban hárfa művészt is szerződtessen az igazgató. Komjáthy János színházgáztó annak idején megtette észrevételeit ezekre a pontokra s tegnap leérkezett újból a miniszter leírata, — mely azt mondja, hogy a feltételek teljesítéséhez a miniszter szigoruan ragaszkodik s abból nem enged. Komjáthy János színházgáztó erre tegnap újabb beadványt intézett a főispán útján a miniszterhez, melyben indokolja álláspontját s kifejti, hogy a feltételek két pontját semmi körülmények között sem teljesítheti. Ezen pontok között legfőbb, mely a darabok jogainak a megszerzéséről szól. Az igazgató rámutat, hogy egyes jogdíjtulajdonosok s közvetítők, mint pl. a párisi Choudans cég, a darabok előadásának jogait — bármily magas összeget is ígérjenek érte — el nem adja. Ez a cég bizonyos, meghatározott időre engedi át a jogot s

tőled, mely apósom, Gáspár Tamás után rád marad.

Téy hangos kacajra fakadt.

— Azt ugyan ingyen is odaadhatom!

— Csakhogy ajándékképen el nem fogadom.

— Eh, hisz nem vár ott én rám semmi örökség.

— Vagy igen! sohas tudhatja azt az ember előre.

— Hát tudod mit? Tegyük föl egy játszámra!

— Azt se bánom. De hát én akkor mit tegyek föl ellene?

— Egy jó vacsorát.

Bolondság! En egészen komolyan beszélek. Mondjál egy bizonyos összeget.

— No jó, hát hadd legyen száz forint.

— Az nagyon kevés. Ki tudja, mennyit hagyhatott rád az öreg. Hiszen rokona vagy.

— Rokona az eleven ördög! esatlant fel indultasom Téy. Vagy ugy! Elfelejtettem, hogy te csakugyan rokona vagy; — tette hozzá esőndesebben és mintegy kéréssel.

— Az ám, mondta vállat vonva Figei.

Szinte ugy hangzott, mintha mengetőzne.

— Hanem azt még most se mondjad meg, hogy én mennyit tegyek be;

— tért vissza makaesul a megkezdett tárgyra.

— Hát csakugyan akarod? Felelt kissé kedvetlenül Téy. No jó; hát hadd legyen ezer forint.

— Legyen. En készpénzül teszem be, te pedig egy irást tegyél be róla.

— Jól van, jól. Csakhogy én nem tudom, hogy kell az olyan irást megcsinálni. Ha csak te meg nem írod. Hiszen te ugy is prókátor vagy; — igyekezett az irás súlyos feladatát magáról elhárítani.

— Majd én csak diktálom neked, de megírni neked kell; makaeszkodott Figei. Ne félj, egészen rövid lesz; — bujtatta aztán, látva, hogy még mindig húzódozik.

Nagy nehezen mégis csak ráfanyalodott Téy az írásra.

„Alulírott ezennel örökre és megmásíthatatlanul átengedem Gáspár Tamás ványosdi lakos és birtokos által rám hagyott örökségrészemet Figei Gáborné, Gáspár Jolánnak 1000, azaz Egezer forintért; és kötelezem magamat, az erre vonatkozó közjegyzői okmányt, mihelyt Magyarországra haza érkezem, haladéktalanul elkészíttetni és Figei urnak, ne-jének leendő kézbesítés végett átadni. Kelt Monte-Carlo 1898. apr. 5-én, Téy Adorján.”

(Vége köv.)

ez időre megküldi a darabok partitúráit, de a kikötött idő leteltével azt a zenevezetőnek vissza kell szolgáltatni. Ilyen ezéig van Bécsben is, Berlinben is, s egyik sem hajlandó elállni az évek óta meghonosított s náluk mintegy törvényként meggyökerezett feltételektől. A miniszternek ezzel számolni kell s ha erről meggyőződik, nem ragaszkodik oly göresösen a feltétel ezen pontjához. — A másik, nem teljesíthető feltétel a hárfá beállítása a zenekarba. Egy hárfának a beszerzése, olyan, a mi megfelel s a zenekarba is beillik: kétezer forintba kerül. Egy hárfaművészt találni sem igen lehet s ha már akad is egy, az nem szerződik másként, csak egy évre; az igazgató pedig nem teheti azt, hogy azt a hárfaművészt, ki csak a debreczeni hét hónapos szezonban működhet, egész évre szerződtesse.

Ezek voltak a színigazgató észrevételei a miniszter újabb leiratára s mi a magunk részéről is helyeseljük azokat. Az igazgató az első feltételt semmi esetre sem teljesítheti, mert a darabok jogdíjainak beszerzése amúgy is sok nehézségbe ütközik, de az igazgató megszerzi azokat, azonban örök időre a jogdíjak tulajdonosainak s közvetítőinek speciális szabályainál fogva nem teljesítheti azokat. A második kérdésben is az igazgató álláspontjára helyezkedünk. Háromezer frt segínyt ad a kormány, ezért köteles az igazgató havonként négy operai előadást rendezni; köteles kezdő operai tagokat szerződtetni. Héthónapig tart a szezon. A darabok jogdíjainak a beszerzése a zenekar fizetése, az előadás költségei s ami főkérdés, meg lehet-e az operai előadásokat annyira honosítani, hogy azt a közönség megkedvelje, s hogy ne üres házak előtt kerüljenek színre az operák, mert ez esetben ez is hozzájárul ahhoz, hogy azt a 3000 forintot az igazgató ezekre ne költse s még a sajátjából is ne tegyen hozzá. Ilyen körülmények között még most, mikor az igazgató annak van kitéve, hogy az első években ráfizet az operai előadásokra, nagyon is tulhajtott kívánság egy hárfaművész szerződtetése, a mi az igazgatónak évenként újabb egy esetleg kétezer forint kiadással terhelné budgetjét.

(I. j.)

* **Az opera a V. H. O. Sz. javára.** Nevezetes esemény lesz ez az országosan szeretettel pártolt Vidéki Hirlapíró Szövetség még fiatal, de már is sok szépet tartalmazó krónikájában. Az ország első dalmü intézete egy estére rendelkezésére áll a Szövetségnek és a művésznők és művészek, valamint az összes szereplő személyzet a legszebb és legönzetlenebb aldozatkészséggel adják ezen estére a művészetüket a Vidéki Hirlapírók Szövetségének humánus ezéjaira. Közel van már egészen az ünnepi esemény, mely egyébként rendkívüliség is lesz, mert az opera művésztagejai — operettet adnak elő: Angot, ezt a csodaszép, vidám muzsikájú zeneművet. Az előadás napja, amint utóbb megállapították, márczius 4. Budapesten már nagy érdeklődés nyilvánul az opera operette-előadása iránt. Ez természetes. Dacára az előadás ünnepélyességének is a darab költséges kiállításának, az árakat nem emelték fel. Az Operaház rendes helyárai mellett válthat bárki jegyet, akár előre is a nagyérdékü előadásra. Meg kell

még a legnagyobb elismeréssel említeni, hogy a Szövetség ezen ügyében az Operaház kitűnő vezetői részéről a legszívsebb előzékenységekben részesült. Ugy a kormánybiztos, mint az opera igazgatója meleg jóakarattal segítik a Szövetség előadását sikerhez.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Gtthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszékénél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban szerdán d. u. 3 órákor Materny Lajos főesperes bőjti prédikációt tart.

— **Uj tábla bíró.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Benkó József zsbói ítélőtábla bírói ranggal és jeleggel felruházott zsbói járásbíró a debreczeni kir. ítélőtáblához bíróvá ki-nevezte.

— **A jog- és pénzügyi bizottság** tegnap d. u. Vecsey Imre elnöke mellett ülést tartott, amelynek számos tárgyai közül különösen a **színház átalakítása** és a **mentelep kibővítése** keltettek élénk eszmecserét. Az ülés eredményét a következőkben foglaljuk össze: A városi napdíjasok és a hajduk drágasági pótlék iránt beadott kérelmére javasolja a bizottság, hogy márczius-junius hónapokban a napdíjasok fejenként és havonként 5, a hajduk pedig 3 frt pótlékot kapjanak, a f. évi rendkívüli költségvetés terhére. Javasolja továbbá, hogy napdíjas irnokokul megfelelő munkaeörök alkalmaztassanak 1 frt minimális napdíj mellett, amely szolgálati idejük arányában emeltessék, még pedig öt év múlva 10, tíz év múlva 20 és tizenöt év után 25 perccenttel. Ronesik Lajos kultur tanácsnok azon indítványát, hogy a városi bérlők a **szegény alap javára** a bérösszeg egy százalékát fizessék, az ad hoc bizottság által felhozott indokok alapján nem pártolják. A **martinkai** ev. ref. leányegyháznak iskola építésre 5000 fedél cserepet megadhatónak véleményeznek. Hasonlóképp javasolják, hogy a város a budapesti **keresztvári egyesület** 1899-től kezdve 3 évre egy 200 frtos ösztöndíjat állítson. Szabolcsmegye ösmeretes feliratát, hogy a **községi jegyzők** mentessenek fel az állami adóügyek ellátása alul, hasonló szellemével véleményezik támogatni. A **színház átalakítását**, úgy, ahogy az építési bizottság megállapította, a két új léposdház nélkül, 27.500 forint költséggel, amely a nyári szinkör alapjából lesz fedezve, szintén javasolják. De figyelmébe ajánlják a mérnöki hivatalnak, hogy kívánatos volna minden emelet számára kijáró. A **mentelep kibővítését** is pártolják, de csak abban az esetben, ha a 101000 frtnyi befektetés 6½ százalékos kamatjának megfelelő haszonbért kap a város s az új épületekre nézve a szerződés 40 évre köttetik, a jelenlegi épületek bér-szerződése pedig ehhez képest meghosszabbíttatik.

— **A b.-ujvárosi papválasztás.** A b.-ujvárosi református eklézsia e hó 6-án választja meg lelkészét. A választásnál heves küzdelem lesz mert többen amellet voltak, hogy az állást meghívás útján töltsék be. Ez azonban nem teljesült s a meghívásra kiszemelt lelkész **Bibor**, most még pályázni sem óhajt.

— **Somló Emma Debreczenben.** Somló Emma a „Magyar Színház“ fiatal művésznője ma hazaérkezett. Vasárnap még a hirlapírók bálján működött közre. Először Endrődy Sándor „Visszavárlak“ című költeményével indította meg a hallgatóságot s aztán ott a színen a közönség szemeláttára átváltozott pajkos szubretté, előadván Bauer Gyula és Millőcker „Flirt az oceánon“ ez. énekes és tánczos magán jelenetét, melyet a szerzők kiválóan a nagytehetségű művésznő számára irtak, kicsapongó temperamentumával énekével és tánczával magával ragadta az írók, művészekből és tudósokból álló társaságot. A fiatal művésznőt, ki ma érkezett haza, örömmel üdvözljük s érdeklődéssel nézünk négy estére terjedő vendégjátéka elé. Először holnap, szerdán lép fel a Gésákban a Rolly Polly szerepét játszva; esütörtökön a Nebántsvirág című szerepében; szombaton és vasárnap pedig a Két taeskóban játszik. Ma délelőtt már próbát is tartott a Két taeskóból.

— **A jubileumi érem.** A király ötvenéves osztrák császári jubileumából alkal-mából kiosztandó katonai érem ügyében ma a temesvári hadtestparancsnokság is irt a városhoz, fölkérve a magisztrátust, hogy a katonai nyilvántartó hivatal adatai nyomán szedje jegyzékbe azon tartalékos vagy kiszolgált katonákat, akik az érem viselésére jogosultak. — A jogosultság igazolása s a katonai okmányok melléklendők minden személytől. Az átiratot a még be nem vonult új hadtestparancsnok távollétében Weisz vezérőrnagy küldte.

— **Lövés a kollegiumban.** A kollegiumban a déli órákban lövés doreje keltett izgalmat. Nyomban ezután a képezde első osztályának terméből sebasült ifjut vittek a főiskolai kórházba. Az esetet a tanítóképezde két első osztályos növendékének meggondolatlan könnyelműsége idézte elő. Főképp **Jablonezi Sándor** ebben a hibás, a ki hetven krajczár tartozás fejében revolvert adott át **Paizs Sándor** kollegájának és állítólag elfelejtette volna figyelmeztetni, hogy a revolver meg van töltve. **Paizs** örült a fegyvernek s tizenegy óra után szünet közben a zsebben játszadozott vele. A kakast huzogatta szórakozásképp, míg el nem dördült a fegyver. A lövés roppant izgalmat keltett az iskolában, maga **Paizs** pedig első pillanatban azt hiven, hogy életveszélyesen megsérült, halotthalvány lett. A golyó a nadrágon át hatolt a testbe, közvetlen a lágyékba. Az ötmilliméteres revolver tölténye nem okozott olyan sérülést, mely komolyabb aggodalomra szolgáltatna okot, mindazonáltal a fiu, akit nyomban a főiskolai kórházba vittek, hét-nyolez napig elfekhet. Ugy tudjuk, hogy a főiskolában semmiféle fegyvert nem szabad tartani. Az említett két ifju pedig töltött revolvert tartogatott holott erre semmi szükségük nem volt...

— **Népszerű előadás.** A következő felhívás közétételére kértünk fel, amelyet magunk részéről is melegen ajánlunk olvasóink szives figyelmébe: A debreczeni gazdasági egyesület tisztelettel tudatja Debreczen sz. kir. város gazdaközönségével és szőlőbirtokosaival, hogy f. év márcz. hó 5-én szombaton d. n. 5 órakor a város-kháza nagy tanácstermében a **szőlő állati és növényi ellenségei**-ről és azok ellen való védekezésről népszerű előadást rendez. Ezen előadás megtartására felkérte **Barna Balázs** urat a felső szőlőszeti és borászati tanfolyam végzett hallgatóját, ki különösen a homoki szőlő ellenségeiről és az azok ellen való védekezésről a helyi viszonyok tekintetbe vételével fog előadást tartani. Ezen belépő díj nélkül rendezett előadásra különösen felhívjuk Debreczen város gazdaközönsége és szőlőbirtokosainak figyelmét — annyiival is inkább mert ezen előadás folytatásaként tavasszal — mint ezen előadáson felsorolt ellenségek és védekezési módok — a valóságban is belesznek mutatva. Debreczen 1898. márcz. 1. A gazdasági egyesület elnöksége.

— **Gazdasági szakelőadás Hajdu-Hadházon.** Czajlik István a külső gazdasági tanintézet intézője tegnap d. e. tartotta meg szakelőadását az állattenyésztésről és a talaj művelésről H-Hadházon. Mintegy háromszáz gazda volt jelen az élvezetes s tanulságos előadáson s a gazdáknak a figyelmét az előadás rendkívül lekötötte.

— **A debreczeni lóverseny.** A debreczeni tavaszi lóverseny az idén április 16-án és 17-én szombaton és vasárnap lesz a lóverseny-téren. A lóverseny két napján hat-hat futam lesz:

Április 16-án:

- I. Nyeretlenek eladóversenye.
- II. Debreczen sz. kir. város.
- III. Hortobágyi díj.
- IV. Eladók gátversenye.
- V. Szent-Györgyi akadályverseny.
- VI. Eladók akadályverseny.

A vasárnapi verseny sorrendje:

- I. Nyeretlenek versenye.
- II. Totalisateur-verseny.
- III. Eladó-verseny.
- IV. Nyulasi gátverseny.
- V. Nagy akadályverseny.
- VI. Mezei gazdák versenye.

— **Gyűjtés a nőegyleti árvaháznak.** A nőegyleti árvaházra a péterflán és a szomszédos utcákban most indultak el gyűjteni dr. Pally Miklósn és Füleky Pálné urnók. Ezt azon kérelemmel hozzuk a közönség tudomására, hogy a jótékony ezélt ki-ki tehetsége szerint támogassa.

— **Bábák vizsgálja.** A debreczeni bábaképzésben megtartották a tanfolyam záró vizsgálatot Tóth Gyula dr. miniszteri tanácsos elnöklete alatt. A város részéről a vizsgán Sárváry Gyula dr. t. főorvos is jelen volt. Ezen alkalommal negyvenhárom bábát képesíttek. A vizsa után egy kis ünnepély is volt. — A növendékek részéről ugyanis özvegy Adler Ferenczné és Kovács Andrásné igen szép beszédben mondtak köszönetet a humánus bánásmódot **Kenézy Gyula dr.** igazgatónak és **Czakó Zsigmond dr.** orvosnak, akik önzetlen fáradozással iparkodtak azon segíteni, hogy növendékeiket teljesen kiképezzék.

— **A Petőfi Dalkör.** Ez új dalkör ünnepélyes megnyitó estélye iránt kiváló érdeklődés mutatkozik. Ugy működő, mint alapító és rendes tag már ez ideig is szép számmal van. Legutóbb rendes tagul beléptek a következők: Debreczeni Lajns kereskedő, Mihalovits Gyula vár. hiv. Mihalovits István gyógyszerész, Kostya János ékszerész, Ozvala Ferencz hiv. Borus Ferecz s. telekönyvvezető, Mihalovits Jenő gyógyszerész, Kovács János akadémiai festő.

— **Vidéki hírlapredalom.** Fiumének egyetlen magyar nyelvű ujságát, a **Magyar Tengerpart** című hetilapot megvásárolta **Hegyi Jenő** kollegánk, a Győri Hírlap társszerkesztője és ezentul Fiume czimen fogja azt tovább szerkeszteni. Ha ez az első lépés a már régebben jelzett Fiume című magyar—olasz nyelvű politikai napilap felé; akkor elsőrendű fontosságot kell tulajdonítanunk e változásnak, mert a magyar tengerpart még mindig szűkölködik egy olyan sajtóorganum nélkül, mely a kikötő város politikai és társadalmi eseményeit magyar szellemben. Magyarország érdekében venné vizsgálat alá. Az új Fiume különben egyelőre — remélhetőleg rövid időre — csak egyszer hetenkint fog megjelenni.

— **A szőlő- és bortermező szövetkezet ülése.** A szőlő- és bortermező szövetkezet ma délután a megyeháza termében ülést tart, mely alkalommal **Lukács Armin** és **Pálffy Gábor** indítványait tárgyalják.

— **Betörés.** Tegnap éjjel özv. Tóth Gyuláné nyaralójába ismeretlen tettesek betörték s az ott talált szekrényből minden holmit szétdobáltak a szobában. A jó madarak bizonyosan pénzre áhítottak, de kifundált tervük nem sikerült, mert valami zaj által elriasztattak a törvénybeütköző munkától. A rendőrség nyomozza őket.

— **Felekezeten kívüli svábok.** A balnag-ujvárosi ref. vallású svábok között a szocialista izgatások legelső kézzel fogható eredménye abban nyilvánul, hogy az egyházi adózás miatt felekezeten kívüli svággal való fenyegetőzéseiket szombaton **tényleg beváltotta negyvenegy család.** Negyvenegy családfő jelentette ki Ferenczy Elek főszolgabíró előtt a törvényes formák megtartása mellett, Hoffmann Dávid német ref. lelkész által kiállított bizonyítvány felmutatásával, hogy ők elhagyják apáik vallását, amelyhez azok századokon keresztül, véres üldözések között is hiven ragaszkodtak, amelyet a reformáció klasszikus földjéről, ahol a heidelbergi záté született, tisztán hoztak magukkal katolikus vallású földesuraságtól nyert új hazájukba. Negyvenegy család közel 200 lélekkel, az amugy sem népes ujjvárosi német egyház híveinek egy tizedrésze lett egyszerre felekezeten kívülivé, hit, vallás, egyháznélkülivé. Rossz és veszedelmes példa ez, amely félté hogy mint a pestis, úgy fog tovább terjedni és rombolni. Éppen azért meglepő, hogy mindazok, akik hivatva érzik magukat a nép gondolkodás módjának irányítására, tudtukkal egy lépést sem tettek e pusztító hatású elhatározás megállítására. Az beszélnek — bár ennek hitelességéről ninesenek biztos értesüléseink — hogy az ujjvárosi magyar ref. egyházban most folyó papválasztási mozgalmakban bizonyos országgyűlési képviselők, papok és pártelnökök minden befolyásukat és összeköttetéseiket felhasználják egy az ő politikai elveiket követő pályázó érdekében. Ha ez csak ugyan igaz, — hol voltak ugyanezen tekintélyek a sváb kálvinisták régóta fenyegető mozgolódásánál? Jó lesz ha ebben vigyáznak a pásztorok a nyájra, mert — értesülésünk szerint — a magyar egyházban is Ujjvárosban sokan csak a papválasztás végét várják, hogy azután ők is kövessék a hittagadó svábok példáját.

— **Pótvásár B.-Ujjfaluban.** A belügy-miniszter tegnap értesítette a biharmegyei alispáni hivatalt, hogy márczius hó 2-án és 3-án B.-Ujjfaluban pótvásárt engedélyezett.

— **Elveszett** tegnap este a színházban egy kettős fedelű női arany óra láncszal. A megtalálót kéri Bruckner Ernő dr. hogy illő jutalom biztosítása mellett, hozzá juttatni sziveskedjék.

X Holman és Halmágyi legnagyobb női felöltők áruházában a tavaszi újdonságok dus választékban megérkeztek.

Egy ügyvéd és egy szerkesztő.

Két kicsi fiatalembről szól a történet két csalóról. Mind a ketten tizes-tendőseksa negyedik elemi osztályba járnak, egy a tudományok alsóbb régiói számára épített nyerstéglaházban... Éa az egyik fia a kis csapó-utczán lakik, a másik pedig a bárány-utczán ami jó messze van olyan kicsi lábagnak, mint amilyen a fiatal uraknak egyelőre adott. Pedig hát a két fiatalember jó pajtáságban püföli egymást kékre-zöldre a háborus időkben, a békességesben pedig a lezke irányába értekeznek, ha az egyik nem a kis csapó-utczán a másik pedig nem a bárány-utczán laknék:

Mire való azonban a telefon?

Mind a két lakásban van telefon s a fiatal urak sűrűn igénybe is veszik az ördögös masinát. Egy székertolnak eléje s aztán kezelik annak rendje és módja szerint.

Viktor ur esenget.

— Kisasszony, kérem a huszonnyolez-huszonötöt.

— Megvan.

— És akkor tovább folyik a beszélgetés.

— Kérem Gyulát a telefonhoz.

— Itt vagyok. (Hallszik, hogy a telefon másik végén is a telefon elé toltak egy székert.) Te vagy Viktor?

— En. Mi van holnapra az álatantból?

— A ló és a számár.

— A ló és te?

— Ezért majd adok holnap.

— Nem félek.

Egyszerre vége a beszélgetésnek. A kisasszony a központból belesengett mind a két urfinak a fülébe s rájuk kiabál.

— Majd még magukkal is bajlódom. Gyerekek ne telefozzanak.

Azóta mélységes bariton hangon szólal meg a huszonnyolez—huszonötös telefon.

— Kérem a nyolezszázhuszönégyet Ön az Viktor ur?

Dörmögve felel a drót végéről a másik ur.

— Gyula ur beszél?

— Igen.

— Ön ügyvéd?

— Igen. És ön?

— Szerkesztő.

— Akkor bizonyosan lesz szives visszaadni a biciklimet, amit magánál felejtettem.

— Majd ha fagy.

— Holnap találkozunk az egyetemen.

— Igen.

— Isten önnel.

— Isten önnel, uram.

Mély morgással távozik a két komoly ur a telefontól... Arról lehet megismerni őket, hogy nekik van a legvastagabb hangjuk Debreczenben s a mióta megcsalják a telefonos kisasszonyokat, állandóan fáj a torkuk.

Mulatságok.

* **Táncestély.** Alföldy Károly jónévű táncztanító márczius 5-én a gyakorló estélyeinek, valamint a táncestély befejezéséül szombaton, márczius 5-én a Margit-fürdő diszes termében zártkörű táncestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 2 korona. Kezdete este pontban 7 órakor. Jegyek előre válthatók, Szent-Királyi Tivadar ur diszmű áru és Zádor Lajos ur divat kereskedésében.

* **Tűzoltók táncvizsgálma.** A debreczeni önkéntes tűzoltó testület márczius 12-én a tűzoltó zenekar alap javára a Margit-fürdő villanyvilágított és ez alkalommal különösen feldiszipított nagytermében táncmulatást rendez, melyre belépti jegy személyenként 80 kr., család-jegy 3 személyre 2 forint. Kezdeté este 8 órakor.

* **Próba-bál.** A következő sorok közlésére kértünk föl: Van szerencsém a tánc kedvelő fiatalsággal tudatni, hogy márczius hó 6-án, azaz vasárnap este, Sas-utcán, a Vilmos-féle vendéglő ujonnan berendezett tánctermében, táncztanításom bevégezése záradékaul, reggelig tartó próba-bált rendezek, melyre kívül ezimzett urat és családját tisztelettel meghívom. Szabó Miklós táncztanító.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Szétvert szocialisták.

Miskolcz, márczius 1. Berner alkaptány ma egy csapat csendőrral megrohanta a szocialisták gyűlését, azt szétkergette, három izgatott eltolonezoltatott és tizenegyet kintasított Miskolcz területéről.

A Levente nem marad el.

Budapest, márczius 1. Néhány lap jelenti, hogy Jókai Mórnak Levente szimű történelmi sziművét a Nemzeti színház nem fogja előadni. Mint illetékesen értesülünk a drámát előadja és pedig április 11-ikén a 48-as törvények 50-ik éves fordulójának napján.

Elfogott bankóhamisítók.

Nagy-Becskerek, márczius 1. Az itteni országos vásáron ma elfogtak egy Csuresin Norg nevű embert, amért hamis bankókat kínált olcsó áron. Csuresin a rendőrség előtt bevallotta, hogy ő egy nagy pénzhamisító banda tagja, — valamennyien a Bánságból valók.

Munkások tüntetése Darányi mellett.

Budapest, márczius 1. Az országos nemzeti szövetség elnöksége Herezegh Mihály elnök vezetése alatt, s a hozzájuk csatlakozott 14 munkás egyleti elnök tisztelgett tegnap Darányi miniszternél. Herezegh dr. a küldöttség vezetője meleg hangú beszédbbe fejtette ki minő üdvös a Darányi által megalkotott törvény, mennyire helyes az, hogy már a legilletékesebb vezető körök is foglalkoznak a munkásosztály érdekével, s mennyire összeillik ez a nemzeti műveltség munkás képzőosztályának törekvéseivel. Darányi, akit többször megéltjezttek hasonló nyomatékkal felelte, hogy az ország minden osztályának szorgos kötelessége a szövetséget hazafias derék vállalkozásában támogatni.

Irodalom és művészet.

* „Magyar Népszászló“ című néplap 7-ik száma. Mondhatni a legválságosabb időben hozta létre a közszükséglet ezt az országos jellegű derék néplapot, mely daczára ifju korának a férfi erejével, higgadságával és bátorságával lépett fel a népbolondító szocialista apostolok működése ellen. E minden irányban független néplap megjelenése olyan bátással volt, hogy szerkesztőjéhez a fenyegető levelek csakugy özönlenek. A szocialista lapok égtől földig szidják s igazi csapásnak tartják az általuk képviselt ügyre. Örömmel látjuk e pártolást érdemlő hazafias irányú néplap fejlődését s mindenknek ajánlva a következőkben adjuk a 7-ik szám ismertetését. Vezérezik: Az apostolok működése, a

szabolesi dolgokkal foglalkozik népszerű modorban. Munkás politika. Tallián főispán ezikkeiről mond tárgyilagossá kritikát. Tárca-ban a munkáskérdést tárgyalja Kovács József Hódmezővásárhelyről. Krónika, ez a lap főrovata, mely a legújabb eseményeket tárgyalja annyira népies modorban, hogy magyaros nyelvezetre nézve minden más néplapon túlesz. Mi történt a bétea? Apróságok a legérdekesebbjéből. Pestmegyei állapotok. Tanácsadó stb. Szóval oly változatos és annyira népies az egész lap, hogy igazán nem csoda, ha ezrével kapkodja egy a józannabb magyar nép, mint maguk a szocialisták. Az országos jellegű „Magyar Népszászló“ egyes számának ára 2 kr. Elárúsítókat az ország minden részéből szívesen fogad a kiadóhivatal Nagyváradon, Uri-uteza 702. sz. Előfizetési ára félévre 75 kr.

* **Mikszáth Kálmán új kötete.** A legújabb testvérek kiadásában megjelenő a „Legjobb Könyvek“ című regénytár újabb kötete kedves meglepetés az olvasó közönségre, mert ez a könyv Mikszáthnak két elbeszélését foglalja magában. Az eddig megjelent tizenegy kötet közt ez már a második, a mely Mikszáth nevével kezd meg utját, nagy öröme mindazoknak, a kik e nagy író olvasói közé tartoznak s a kik Magyarország olvasó közönségét képezik. Mikszáth Kálmán talentuma teljes erejével, humora minden jóízűségével, nyelvének egész magyarosságával s ötleteinek pazar gazdaságával írta meg ezt a két elbeszélést, a melyek az irodalomban mindenkor számot tesznek s a melyeknek olvasása igaz gyönyörűséget okoz. Az első: „A gavallérok“. Egyike azoknak a rajzoknak, a melyek a mesteri festéssel bírnak s a melyek az iskoláját ő alapította meg. A sárosi embereket festi ebben, az ő nagyozolással, de egyuttal szeretet reméltóságukkal is. Az egész országban híres Sárosmegye a színhely, amelyen a sárosi alakok vonulnak fel a maguk módja szerint. Mikszáth az ő saját szemüvegén keresztül nézi őket, de azért hűen adja vissza az eredeti jellemző vonásokat, a mik módfelett találóak és kedvesek. Az egész rajz egy lakodalmat mutat be s annak keretén mozognak az alapjában szegény, de nagy fényvel megjelmez sárosiak, akik ámbár igen jól tudják, hogy lopott fény verődik rájuk, maguk is hisznek a csalóka lépben, vagy legalább jól esik nekik abban sütkérezni.

Mikszáthnak ez a műve minden eddigi munkájánál jobb, kedvesebb és tetszetősebb s igazán méltó arra, hogy a világ minden nyelvére lefordítsák. Az ő egész nagysága megnyilatkozást talál ebben a rajzban, a mely a magyar szép literatúrának mindenkor büszkeségére szolgál. A másik a „Ne okosodj Pista“ című, méltán sorakozik az elsőhöz. Ebben már szerelmi történet áll elénk. Egy idill-féle huzódik el előttünk, de nem a közönségesebb fajtaból való. Arról van szó, hogy a házi barát elosábita az asszonyt. Mikszáth ezt a témát esodálatos eredetiséggel írja meg, s így vezet be a történetet: „Olyan elbeszélést már sokan írtak, a hol az író úgy kezelte a megtörtént anyagot, úgy vitte a szálakat s úgy állította szembe a részleteket, hogy a semmiből egy konfliktus következik. Hát iszen az is szép mesterség. De én e helyett olyan konfliktust tudok, a miből nem következik be semmi.“ Hogy most már milyen ez a konfliktus, azt jó lesz elolvasni, mert hát érdemes is. És bizonyos, hogy igen sokan futják át a történeteske lapjait, a melyekből Mikszáth az ő nagyságában és jóízűségében csel ki. A vaskos, 200 oldalas kötet ára — mint a „Legjobb Könyvek“ című regénytár minden darabja — 50 kr. A könyv Legújabb Testvérek kiadóhivatalában (Budapest Váci körut 78.) kapható vagy megrendelhető.

Felemlítjük még, hogy a „Legjobb Könyvek“ című vállalat újabb kötetei ezek lesznek:

Belliays: A Nickember 1 kötet.
Cherbulitz Vagyonszerzés után 3 „
Donnelly Caesár emlékszoobra 2 „

A „legjobb könyvek“ előfizetési díja: póstai bérmentes elküldése mellett:

20 kötetre 20 korona.
10 „ 10 „
6 „ 6 „

Minden kötet külön is megrendelhető, ára egy korona, bérmentes elküldéssel 55 krajczár.

Az iskolás fiuk Zoláról.

Debreczen, február 27.

Kaszinókban, kévéházakban, családi estélyeken mindenütt a Zola ügyet tárgyalják, Dreyfus az árálónak bélyegzett kapitány, ki magányában az ördögzigeten nem is sejt, mi történik otthon miatta, teljesen háttérbe szorul. Egy név forog mindenfelé, akárműről legyen is szó, Zola el nem kerülheti, hogy nevét ajkára ne vegyék.

A Zola láz terjed. Most, hogy olyan szigorú itélettel sújtották, mikor mindenki bizott a dicső francia nemzetben, s Franciaország igazságérzetében — Zola felmentését várták, — most még jobban közforgalommá vált a Zola név.

Hiszen nem is csoda. A napilapok oly bőven s terjedelmesen reprodukáltak a Zola-Dreyfus-ügy eseményeit, hogy még osodálkozunk sem lehet azon, ha az iskolák falain belül is behatolt a Zola láz s a növendékek egymásközt vitatják, tárgyalják az eseményeket. Iskola falain belül. Ne tévedjünk.

Nem értjük a serdültebb ifjúságot, a kis nebulókról van szó.

Alig tudnak még olvasni, második elembe járnak talán. Rövid nadrágot hordanak. Odahaza az apai virgács még nagyon gyakran közelebbi érintkezésbe jön hátukkal s mégis ők is pertraktálják egymás közt ki az a Zola, mi történt vele.

Érdekes. Olyan korlátolt, gyöngy felfogással mint az övéké elöitől végig letárgyalják az ügyet s a végén — ők is olítelik, meggyalázzák a francia nemzetet, amért elmerite itélni Zolát.

A főtéri korzó élénksége nem zavarta meg azt a három kis nebulót, kik hönök alatt a könyvvel, ahogy az iskola padjait elhagyták, meg ne álljanak a főposta épülete előtt s a már előzőleg tárgyalt Zola ügy mélyebbi vitatásába ne bocsátkozzanak.

Félkört formálnak s heves tagjejtésekkel tgyekszik mindegyik a maga véleményét a másikra oktruálni, álláspontjának helyességéről meggyőzni s a heves vitában észre sem veszik, hogy nagyobb csoport képződik körülöttük, kik érdeklő hallgatják a vita folyását.

— Hiszen te azt sem tudod, ki az a Zola.

— Dehogy nem! A papa elmagyarázta, meg hallottam mikor esténkint felolvasta a lapokat.

— Na akkor bolondot állítsz, mikor azt mondod, hogy Zola megbántotta a katonákat s ezért kell becsukni. En tudom, kicsoda az a Zola. Nagy ember az, sok könyvet írt. — Egyik a „fenevadról“ szól, (bizonyára Zolának — *La bete humaine* ez. könyvét értette) — meg van nekünk otthon. Igazat írt az mindég. Nem ért ő hazugsághoz. Azt is tudom, hogy gyermekkorában nem árulkodott úgy az iskolában, mint te, ott is szerették jó pajtáságáért, Zolának igaza volt.

— Ha igazsága lett volna, nem ítélnék el.

— Igen ám, de őtet is úgy ítélték el, mint a kapitányt, a kiról irt az ujságba. — Megparancsolták, hogy el kell ítélni. Tudom én jól, mi történt ott. Nem értik azok a dolgokat, azért csukják be. Hiszen Zola igazat akart, de ezt a francia katonák nem merték kihozni.

— Ha úgy is van, kár volt neki beavatkozni. A kapitány nem volt neki senkije, hát minek pártolta.

A Zolát védelmező ifjonez már ekkor igazított volt, tarsát szeliden meglökte s látva, hogy a körülötte állók is helyeslik a véleményét, mint egy diadalmasan, emelt hangon folytatta:

Azért beszélsz te is így, mert Zola zsidót védelmezett. Én nem vagyok zsidó, de apám is azt mondta, hogy azok bántják Zolát, kik a zsidókra haragúsnak. Ha én volnék a bíró, nem záratnám el, mert ő igazságosan járt el. Szégyelhetik magokat a francziák, hogy egy ilyen híres embert, mert ki merete írni az igazat, elcsuknak. Kérdezd meg a tanító urat, ő is nekem fog igazat adni. — Én már most tudom, mi az a lelkiismeret s mit tesz az, ha valaki hazáját szereti. Én sem engedtem volna, hogy a kapitányt elhurcolják ok nélkül. Beszélhetsz akármit, mégis rosszul tették, hogy azt a híres embert elzárják. Én szeretem Zolát s ha megengedik majd, hogy könyvet olvassak, az ő könyveit fogom olvasni mindig.

A Zola védelmezője ezzel sarkon fordult s már menni készült, de a máéik visszatartotta s kissé szégyenkezve, legyőzötten, majdnem síró hangon beszélt.

Én se haragszom Zolára, de apám úgy mondta, azért bántottam. Majd fogok én is olyan sokat tudni, mint te, s akkor megösmérem én is azt a Zolát.

— Elég lesz már a veszekedésből. — Kiáltd, hogy „Éljen Zola!” s gyere haza.

A csoport, mely folyton nagyobbodott, mindvégig érdeklél hallgatta a vitát s mosolyogva távozott s még hallhatta, amint a kis bölcselkedők kiabáltak: *Éljen Zola, hunczut a francia.*

A Zola ellenes ifjuról kiderült, hogy az egy néppárti embernek a fia.

Croszlán.

CSARNOK.

Az egészség művészete.

Irta: *Nócea Mór dr.*

Valamint az államok szervezetében az lenne a legideálisabb korszak, a midőn sem háborúra, sem fegyveres békére, sem katonaságra nem volna szükség, a mi az „örök béke” apostolai előtt ideális célként lebeg; továbbá valamint az emberiség erkölcsi életében az lenne a legeszményibb, a legmagasztosabb időszak, ugyszólván az erkölcs diadalának és dicsőségének előadója, a midőn sem börtönre, sem bíróra, sem ügyvédre, de sőt sem lelkiészre nem volna szükség:

Épenugy a modern orvosi tudomány legifjabb hajtása: a „Hygiénie” vagyis „egészségtan” akkor érné el sikereinek tetőfokát, vivmányainak gőczpontját és „Hygea” az egészség istennője akkor ünnepelehetné igazi apotheosisát, a midőn a kuruzslás és babona végleg kiürve és száműzve, a betegségek és járványok teljesen megszüntetve lennének, ennél fogva sem gyógyító orvosra, sem gyógyító szerekre szükség nem lenne.

^{*)} Felolvasta a Csokonai-kör február 25-iki rendezésén.

Azonban a haladás és tökéletesedés ezen ideális magaslatára az országok, a népek, a társadalom s általában az emberiség még igen, igen sokáig nem fognak nek felemelkedni és feljutni s így míg egyfelől a béke apostolok nem szűnnek meg az erőszakos öldöklés, a háboru, a párbaj ellen agitálni, addig másfelől a hatalmak mégis csak fegyveres erővel igyekeznek érványt szerezni vélt nagy igazi jogaiknak; ugy szintén míg egyrészt a lelkiészek tábora erkölcsös életre intik hiveiket, addig másrészt a törvény megtorló erejével s szigorával sulytja a mégis eltévelyedett bűnösöket: épenugy míg egy irányban a hygienisták a betegségek megelőzése és kikerüléséért küzdenek és az egészség megvédéséért szállnak sikra, addig másirányban a gyógyító orvosok a mégis ki nem került s már beköszöntött betegségek ellen veszik fel a harcot.

Már az ókor népei ösztöndíjszerűleg védekeztek a betegségek ellen s igyekeztek egészségük fenntartására mindazt elkövetni, a mit a velük született ösztön vagy tapasztalás útján ezélhoz vezetőnek tartottak.

Sőt a Szentírásnak számos lapján az egészségtan parancs szavaival s olyan hygiéniai tétélekkel találkozunk a melyek bámulatra ragadnak s a melyek igazságát csak most kezdik felismerni s fogatnba venni. Továbbá már Krisztus születése előtt 350 évvel Diokles, görög orvos, a betegségek megelőzéséről s a testgyakorlatról egészségtani munkát irt.

Ugy szintén az ókori népek között a kínaiak, egyiptomiak, perzsák, de különösen a rómaiak esodálatra méltók az akkori egészségügyi berendezéseik u. m. azon nagyszerűen s szilárdan épített vizvezetékeik s esatornáik által, a melyek két ezer év viszontagságaival dacoltak s napjainkig fennmaradtak.

De már az ember is ruhák készítése s házak építése által védte egészségét s testi épségét a külelemek behatása ellen. Továbbá minden élő szervezet, sőt minden egyes szervünk egész seregével van ellátva az élet s egészség fenntartására s megvédésére szolgáló készülékeknek s berendezéseknek, a melyek nagyobb részt ösztönszerűleg s önműködőleg dolgoznak.

Igy ha például: egy kis porszem jut szemünkbe, önként s akarunk ellenére is addig pislogunk, míg a pislogás által keletkezett könnyek a porszemet a szemből ki nem mostak, a mely porszem, ha ott marad, könnyen szemgyuladást okozhatott volna, épen így a gégebe jutott idegen testet igyekszünk önkéntelen heves köhögéssel onnan kivetni; továbbá a szomjuság és éhség érzetei arra ösztönöznek bennünket, hogy a szervezetünkben már felhasznált tápanyagokat ujjakkal kell pótolnunk, hogy testi erőnk egyensulya kárt ne szenvedjen.

Mindezek után azt következtethetnénk, hogy a Hygiénie vagyis egészségtan, mint külön tudomány, felesleges valami, hiszen az egészség fenntartása és megvédése magától értetődik, mert az erre való ösztön mintegy veleszületik az emberrel, azonban ne feleddjük, hogy a civilizatio haladásával a megélhetési viszonyok mindinkább sulyosboddak s ezzel együtt szaporodtak a veszélyek, a melyek az ember egészségét lépten-nyomon fenyegetik s megtámadják; így látjuk, hogy a mai kor már mily roppant követelésekkel lép fel az egyes ember testi s szellemi munkaképességével szemben, ennél fogva a ki manapság valamire vergődni akar, annak szüntelenül s fáradhatatlanul kell dolgoznia, sőt gyakran erején túl kell küzdenie a létért, a mi leginkább az egészség feláldozását vonja maga után.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. február hó 28-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.70	122.20
vasuti beruházásiköt. 4%.	—	121.75	122.75
koronajárdék 4%.	—	99.25	99.75
regále vált. köt. 4%.	—	101.25	102.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.25	122.75
Egységes államkötvény 4%.	—	102.25	102.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	140.50	141.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	381.75	382.25
Osztrák hitelbank részvény	—	364.70	364.90
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	104.—	105.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	—	122.75	123.75
3%-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	119.—	120.—
Magyar vörös keresztorsjegy	—	10.25	10.75
Osztrák	—	20.25	20.75
Olasz	—	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	—	6.70	7.20
Jó-sziv	—	3.80	4.20

Pénzemekek:

Os. és kir. arany	—	5.67	5.75
20 márkás arany	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	9.52	9.55
1 Sovereigns	—	12.01	12.05

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. febr. 28-án.

Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a kereslet kedvező volt. Elküldött szilárd iránzat 18.000 mm. változatlan áron.

Egyébb gabonaneműekben gyöngye volt a kínálat, a forgalom csekély, az árak változatlanok maradtak.

Eladattak:

Buza. Tiszavidéki. 200 mm. 77 k.	13.20
forinton, 1300 mm. 76.4 k.	13.10
forinton, 100 mm. 74 k.	13.—
12.72 frton, 100 mm. 73 k.	12.30

zaind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az iránzat esöndös volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróirtolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.24 — 9.28
„ márcz.—ápr.	12.16 — 12.23
Rozs márcz.—ápr.-ra	8.68 — 8.70
Tengeri máj.—jun.-ra	5.47 — 5.50
Zab márcz.—ápr.-ra	6.54 — 6.57

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	12.18 — 12.19
„ őszre	9.24 — 9.25
Rozs tavaszra	8.69 — 8.70
Zab	6.56 — 6.57
Tengeri máj.—jun.	5.44 — 5.45
Repcze augusztusra	11.80 — 11.85

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 150.

Páros bérlet 118.

Ma, kedden, 1898. márczius hó 2-án.

A vasgyáros.

Színmű 5 felvonásban. Irta: Ohnet György.

fordította: Fái Béla.

SZEMÉLYEK.

Beaulieu marquise	—	—	F. Csigházy Etel.
Claire, leánya	—	—	Fái Flóra.
Octava, fia	—	—	Vidor Dezső.
Bligny herceg	—	—	Tanay Frigyes.
Prefont báró	—	—	Szentes János.
Sophie, neje	—	—	Kiss Irén.
Derblay Philippe	—	—	Komjáthy János.
Susanne, huga	—	—	Szabó Irma.

Meatlinet, gazdag gyáros — Fenyéri Mór.
 Athenaís, leánya — — — Komjáthy Z. J.
 Bachelin, jegyző — — — Bartha J.
 Servan, orvos — — — Fánesy F.
 Gobert, munkás — — — Haday S.
 Brigitta, cseléd — — — Csüggényi V.

Holnap, szerdán, 1898. márczius 2-dikán
 — Somló Emma vendéggjátékán. —

A gésák.

vagy

Egy japán teaház története.

Énekes játék 3 felvonásban.

Bérekcsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napesámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	50	30
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	30	20
II. Órasámra.		
Fél óra	40	30
Háromnegyed óra	60	45
Egy egész óra	80	60
Minden következő óra	40	30
Az utolsó óra tul főlóra vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város körpórából	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (vallasközség nélkül), ha a vég-tisztelet a templomban történik	20	10
A temetőbe ki és vissza	120	60
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	30
A színházba menet	80	40
A színházról jövet	80	40
Három vasuti indónál vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskaival	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskaival	80	40
A kocsi mellé elhelyezett minden darab mála után 10 kr. jár	50	30
A kereselyező vagy csónakázó tóhoz, ezekorgyár, légszuszogó, kertészeti egyet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	40
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövőpálya menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	100	60
Minden következő óra	60	40
Külső barom- és lövőpályára oda és vissza egy órai várakozással	120	60
Minden következő óra	40	30
A katonai lakanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	40
Minden további óra	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak.

Kiadó és laptulajdonos:
 Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
 Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.
 Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Gyógyszertár a „Szent-Háromság” KASSÁN.

Ugyanazok hosszabb tapasztalat után és számos esetben kipróbált és kitűnő gyors és biztos hatású szer az Adamek-féle kassai

„Kárpáti kőszvény folyadék” melynek használata után mindig biztos a jó siker.
 I üveg 1 koronás.

Továbbá férfiak részére — kifolyásnál — mint feltétlenül megbízható szer az Adamek-féle

„Cresolin” fecskendő víz, melynek használati utasítással együtt 1 kor., az ára.

Minden saját készítményű szerem a gyógytár védjeggyel és sajátkezű aláírással van ellátva.

Eredeti minőségben és eredeti árban kapható egyedül a „Fehér Hattyú” gyógy-szertárban Debreczen, főtér (Piacz-utca) 2144. Tamassy ház.

Ugyanitt kaphatók még jutányos árban a hozzávaló fecskendők, kőszerek és szuszpensoriumok stb. 134-6-1

NYILT-TÉR.

Nyilvános kijelentés!

Alulírott fényképészeti műintézet elhatározta, hogy — mielőtt művészileg kitűnően kitanított fényképésztől elbocsássa és azokat tovább foglalkoztassa — **rövid időre és csak a visszavonásig**, minden haszon vagy nyereségről lemond.
 Szállítunk

csak 7 frt 50 krért értékének alig fele, csupán az előállítási árban **egy arcképet életnagyságban**

(mellkép)

diszes, elegáns fekete-arany barock-keretben, melynek valódi értéke legalább 40 frt.

A legszebb alkalmi ajándék!

Ki tehát óhajtja, hogy saját, vagy felesége, gyermeke, szüleinek, unokáinak vagy más drága, régen elhalt rokonnak vagy barátának diszes arcképét elkészítsük, csupán az illetőnek fényképét be kell küldenie, **bármily alakban és szállítunk 14 nap alatt** oly arcképet, mely az érdeklőre valóban a legnagyobb meglepetést gyakorolja.

Az arckép csomagolását saját árban számítjuk.

Megrendelések a fénykép mellékelésével, mely a kész arcképpel sértetlenül visszaküldetik, **csak a visszavonásig** fenti ár mellett utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett eszközöltetnek a

„KOSMOS”

arcképfestő-műintézet által, Böcs, Mariahilfstrasse 116. sz.

Az arckép legkitűnőbb lelkiismeretes kiállításáért és élethű hasonlatáért teljes jótállást vállalunk.

Számtalan elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintés végett mindenkinél rendelkezésre állanak.

Szép uri lakás

Füvészkert-utca 1082. számú ujonnan épült házban az emeleten sarkon erkélylyel, 3 nagy utcai s egy udvari, egy nagy előszoba, nagy konyha, nagy kamara, cseléd szoba, esetleg fürdő szobának is használható, pincze, fűskamara és padlás **1. évi május 1-től** egy esetleg több évre

bérbe kiadó.

Értekezhetni a földszinten lakó tulajdonos kereskedővel.

Hizott ökor eladás.

A Méltóságos egri főkapitán Sajóvárkonyi gazdaságában 5 drb, a Szihalom és tilaji gazdaságában 10 drb, Zsigeriben 30 drb, — tul a tisztán Margitta-polgári birtokokban 59 drb, összesen **104 drb hizott ökor eladó.**

A venni szándékozók **márczius hó 17-ig** szóbeli vagy írásba foglalt ajánlatukat Egerben a kormányzóságnál adják be, Bővebb felvilágosítást ad alulírott. Eger, 1898. február 27-én.

Póka István
 jószág felügyelő.

174-3-1

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

teljes szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

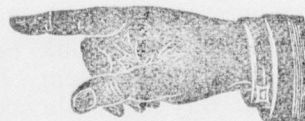
erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI
 nyomda- és kiadó részv. társaság
 Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Diszmű-könyvkötészet